

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 19/2018)

София, 16 май 2018 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 10.05.2018 г.	3
1.1	Проведени мероприятия при есенници	3
1.2	Засети площи с пролетници	3
2	Външна търговия с основни земеделски култури	5
2.1	Износ на зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Внос на зърнени и маслодайни култури	6
2.3	Внос и износ на плодове и зеленчуци.....	6
3	Цени	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци	9
4	Приложение – справки за засети площи и проведени мероприятия на основни зърнени и маслодайни култури по области	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 10.05.2018 г.

1.1 Проведени мероприятия при есенници

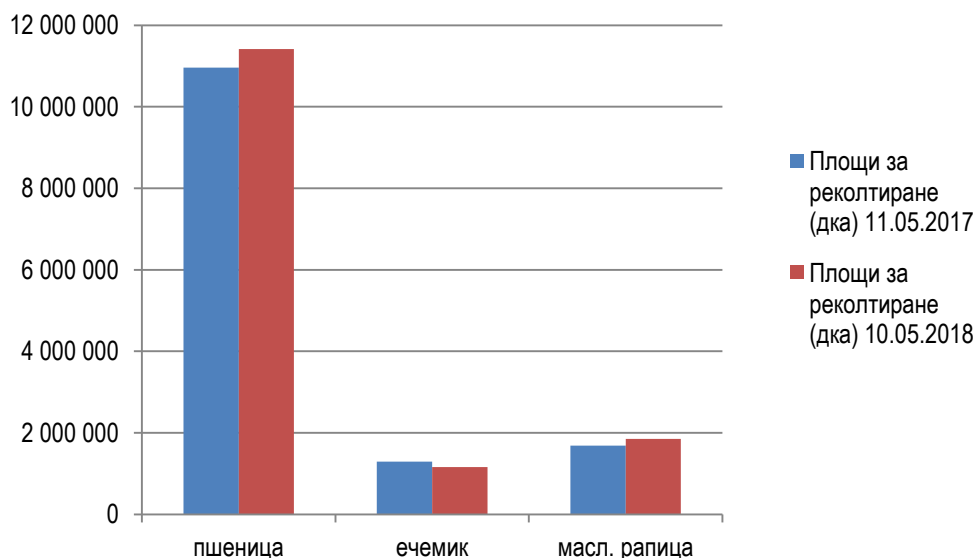
По оперативни данни, към 10.05.2018 г. площите за реколтиране с пшеница, маслодайна рапица, ръж и тритикале са с между 4,1% и 15,5% над отчетените по същото време на 2017 г. Единствено площите с ечемик намаляват на годишна база - с 10,8%.

Проведени мероприятия при есенници към 10.05.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

	11.05.2017			10.05.2018			Изменение на годишна база, %
	Площи за реколтиране (дка)	Площи, подхранени с азотни мин. торове (дка)	Площи, третирани с хербициди (дка)	Площи за реколтиране (дка)	Площи, подхранени с азотни мин. торове (дка)	Площи, третирани с хербициди (дка)	Площи за реколтиране (дка)
пшеница	10 964 009	10 724 898	9 314 264	11 413 401	10 938 584	9 399 926	4,1%
ечемик	1 296 662	1 246 870	1 087 074	1 156 452	1 104 134	953 253	-10,8%
масл. рапица	1 687 617	1 599 462	1 247 020	1 852 127	1 690 516	1 331 605	9,7%
ръж	62 341	45 874	19 594	68 679	46 261	20 245	10,2%
тритикале	153 625	138 052	72 844	177 362	152 313	116 598	15,5%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 10.05.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

1.2 Засети площи с пролетници

Макар затоплянето на времето през последния месец да благоприятства извършването на активни полски мероприятия, при повечето пролетни култури сеитбата продължава да изостава спрямо миналата година. Според оперативните данни към 10.05.2018 г., най-чувствително намаление на площите на годишна база е налице при соята

(със 71,8%) и шарения слънчоглед (с 47,3%). Сред основните пролетни култури, значително увеличение се наблюдава при площите с дини, домати, пъпеши и пипер – от 42,7% до над три пъти.

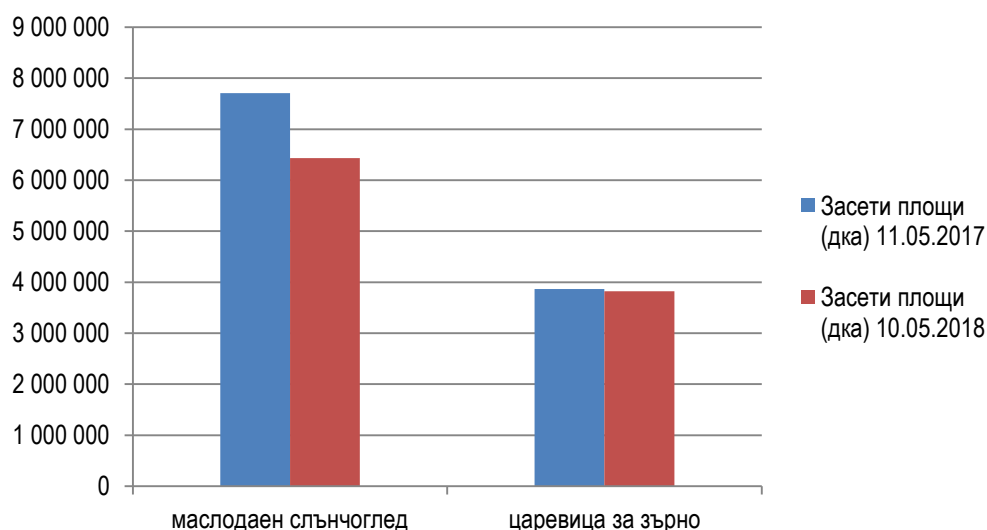
**Засети площи с пролетници към 10.05.2018 г., сравнено със
същия период на 2017 г.**

	11.05.2017	10.05.2018	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	7 711 240	6 434 602	-16,6%
царевица за зърно	3 869 618	3 820 406	-1,3%
пролетен ечемик	30 507	25 746	-15,6%
овес	97 380	67 832	-30,3%
фуражен грах	265 149	282 672	6,6%
царевица силажна	123 697	112 344	-9,2%
шарен слънчоглед	45 318	23 860	-47,3%
соя	83 029	23 375	-71,8%
ориз	33 600	22 630	-32,6%
фасул	25 650	17 604	-31,4%
леща	34 735	32 652	-6,0%
картофи	71 421	62 135	-13,0%
домати	7 801	12 701	62,8%
пипер	1 616	5 550	243,4%
градински грах	24 002	26 538	10,6%
сорго	13 467	10 551	-21,7%
памук	11 910	8 557	-28,2%
лен	759	800	5,4%
дини	7 545	10 765	42,7%
пъпеши	2 180	4 647	113,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

* Няма данни

**Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 10.05.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

2 Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Износ на зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

Общият износ на пшеница през Пристанище Варна¹ от началото на пазарната 2017/18 година до момента възлиза на 1,7 млн. тона (в т. ч. 37,5 хил. тона през последната седмица), което е с 8,5% над отчетеното по същото време на миналата година. За поредна седмица през пристанището не са преминавали товари с ечемик и рапица. Така, годишните изменения на износа остават на нива: ечемик - увеличение над пет пъти; рапица - намаление с 38,3%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.07.2016 – 13.05.2017	03.07.2017 – 13.05.2018	Изменение
пшеница	1 592 601	1 727 747	8,5%
ечемик	17 379	95 476	449,4%
рапица	216 457	133 597	-38,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

По данни на „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, от началото на настоящата пазарна година до сега оттам са изнесени 19,7 хил. тона пшеница (с около 40% по-малко спрямо същия период на миналия сезон), а износ на ечемик и рапица все още не е регистриран.

По предварителни данни на НСИ (обхващащи цялата търговия със зърнени култури - по морски, речен и сухоземен път), през периода юли 2017 – февруари 2018 г. от страната са изнесени 3 758,3 хил. тона пшеница, 297,7 хил. тона ечемик и 416,8 хил. тона рапица. В сравнение с аналогичния период на предходната пазарна година, експортът на пшеница и рапица изостава, респективно с 2,5% и 14,7%, докато този на ечемик нараства с 8,3%.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

През изминалата седмица на Пристанище Варна са натоварени 3,7 хил. тона царевица за износ, а експорт на слънчоглед не е осъществен. Общо изнесените количества царевица и слънчоглед през порта от началото на септември 2017 г. до 13 май 2018 г. са над два пъти повече на годишна база.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.09.2016 – 13.05.2017	04.09.2017 – 13.05.2018	Изменение
царевица	171 336	396 489	131,4%
слънчоглед	119 827	268 185	123,8%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

По предварителни данни на НСИ, през първата половина на пазарната 2017/18 година (септември 2017 г. – февруари 2018 г.) износът на царевица се запазва около нивото от миналия сезон, възлизайки на 790,6 хил. тона. Същевременно, при експорта на слънчоглед се отчита ръст от 43,9%, до 546,2 хил. тона.

2.2 Внос на зърнени и маслодайни култури

От началото на настоящия сезон до 13 май 2018 г. не е регистриран внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

По предварителни данни на НСИ, през периода юли 2017 г. – февруари 2018 г. вносът на пшеница възлиза на 45,8 хил. тона, което макар и с над два пъти повече на годишна база остава сравнително малко количество. При вноса на рапица се отчита по-слабо увеличение – с 4,8%, до 33,7 хил. тона рапица, докато този на ечемик се свива с 63,1%, до 5,3 хил. тона.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Според предварителните данни на НСИ, през първата половина на настоящата 2017/18 пазарна година в страната са внесени 13,2 хил. тона царевица и 104,7 хил. тона слънчоглед, съответно с 61,7% и 24,3% по-малко спрямо година по-рано.

2.3 Внос и износ на плодове и зеленчуци

По предварителни данни на НСИ, през първите два месеца на 2018 г. вносът на пресни зеленчуци нараства с 9,7% спрямо същия период на предходната година, до 47,3 хил. тона, а този на пресни плодове - с 14,1%, до 53,3 хил. тона.

Най-голям принос за ръста на общия внос на пресни зеленчуци в рамките на периода имат увеличените доставки на домати (с 2,7 хил. тона или 26,7%) и краставици (с 2,3 хил. тона или 60,3%). Съществено повишение се регистрира също така при импорта на пиперки и тикви – съответно с 45,5% и 63,6%. Същевременно, вносът на луковични зеленчуци, моркови и картофи намалява с между 11,3% и 21,7%.

**Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци през периода януари – февруари
2018 г., сравнено със същия период на 2017 г., тона**

Поток	Продукти	януари - февруари 2017 г.	януари – февруари 2018 г.	Изменение
Внос	пресни зеленчуци	43 096	47 258	9,7%
	пресни плодове	46 712	53 280	14,1%
Износ	пресни зеленчуци	4 713	8 081	71,5%
	пресни плодове	6 196	10 913	76,1%

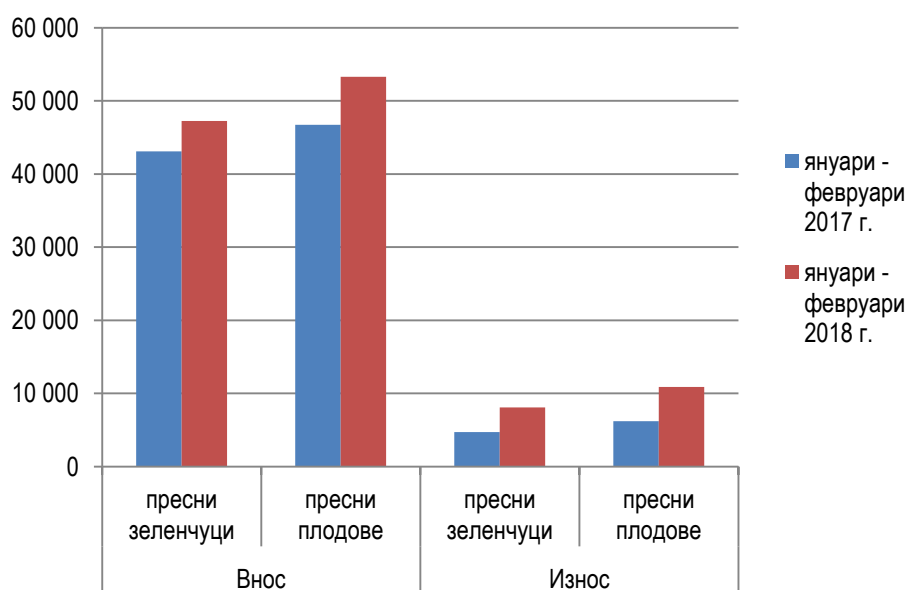
Източник: данни на НСИ (предварителни данни за 2017 г. и 2018 г.), обработени от МЗХГ

Бележка: „пресни зеленчуци“ включва търговията по тарифни кодове от 07010000 до 07099990, а „пресни плодове“ – търговията по тарифни кодове от 08010000 до 08109075.

Около 78% от вноса на пресни плодове през периода януари – февруари 2018 г. се формират от цитрусови плодове и банани - общо 41,3 хил. тона, което е със 7,9 хил. тона или 23,6% повече на годишна база. Сред останалите плодове, внасяни в по-големи количества по това време на годината, значително увеличение спрямо същия период на 2017 г. се отчита при крушите (с 91,2%), ягодите (с 95,1%) и гроздето (с 54,3%), а намаление – при ябълките (с 28,2%).

През първите два месеца на 2018 г. от страната са изнесени 8,1 хил. тона пресни зеленчуци и 11 хил. тона пресни плодове, респективно със 71,5% и 76,1% повече в сравнение със същия период на миналата година.

Внос и износ на пресни плодове и зеленчуци, тона

При пресните зеленчуци, най-значително увеличение на годишна база бележи експортът на бобови зеленчуци (до 1,9 хил. тона, при едва 32 тона за същия период на 2017 г.) и сладка царевица (над четири пъти, до 1,9 хил. тона). Чувствително нарастват и

реализираните извън страната количества домати, патладжани и пиперки – от 18,5% до 28,7%. От друга страна, износът на краставици, зеле, тикви и картофи се свива с между 14,6% и 97,1% (най-значително при картофите).

Отчетеният износ на пресни плодове през наблюдавания период представлява главно реекспорт на продукти, които не са произведени в България. Това включва 10 хил. тона цитрусови плодове – близо два пъти повече спрямо двата месеца на миналата година. Съществено увеличение на изнесените количества на годишна база се наблюдава и при ябълките (над три пъти), кайсиите (над два пъти), ягодите (с 51,2%) и черупковите плодове (с 16,5%), а намаление - при бананите (със 77,7%) и сливите (с 44,7%).

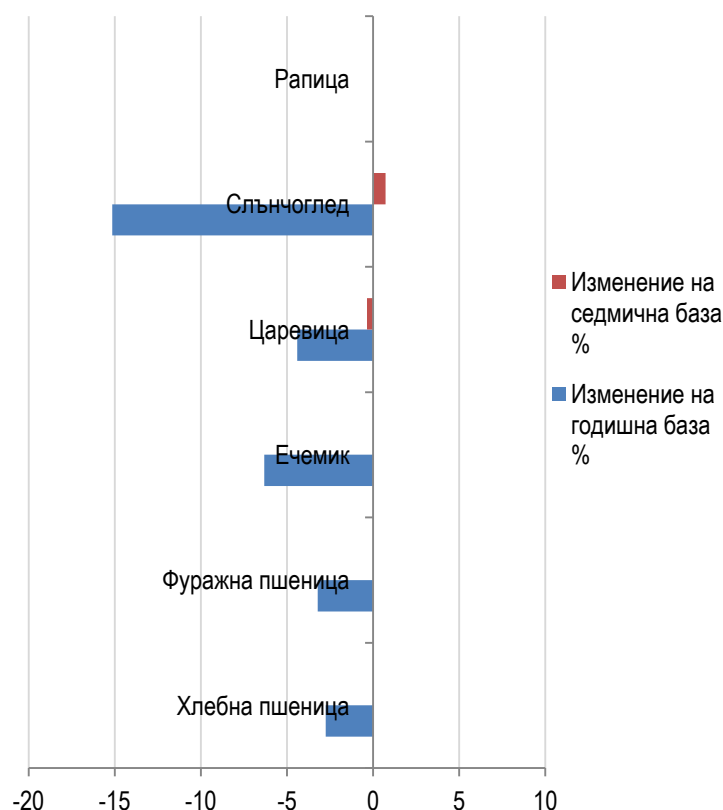
3 Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 09.05.2018 г. средната изкупна цена на слънчогледа се покачва с 0,7% на седмична база, а тази на царевицата се понижава с 0,4%. Пшеницата (хлебна и фуражна) и ечемикът се изкупуват на цените от предходната седмица.

Средно за страната, изкупните цени на наблюдаваните основни зърнени и маслодайни култури продължават да се движат под нивата отпреди една година. Намалението на годишна база е от 2,8% до 15,2%, най-значително при слънчогледа.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 09.05.2018 г.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 09.05.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./тон без ДДС

	10.05.2017	02.05.2018	09.05.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	290	282	282	-2,8	0,0
фуражна пшеница	279	270	270	-3,2	0,0
ечемик	269	252	252	-6,3	0,0
царевица	295	283	282	-4,4	-0,4
слънчоглед	660	556	560	-15,2	0,7
рапица	640	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

3.2 Плодове и зеленчуци

Към 11.05.2018 г. старите картофи, предлагани на тържищата в страната, поскъпват с 13,7% спрямо предходната седмица, докато оранжерийните домати поевтиняват с 12,7%. Средната цена на едро на ябълките остава непроменена.

Към този момент оранжерийните домати и картофите (стари и пресни) се търгуват на цени, с между 10,6% и 28,4% под нивата, отчетени по същото време на 2017 г. При ябълките се отчита поскъпване с 4,4% на годишна база.

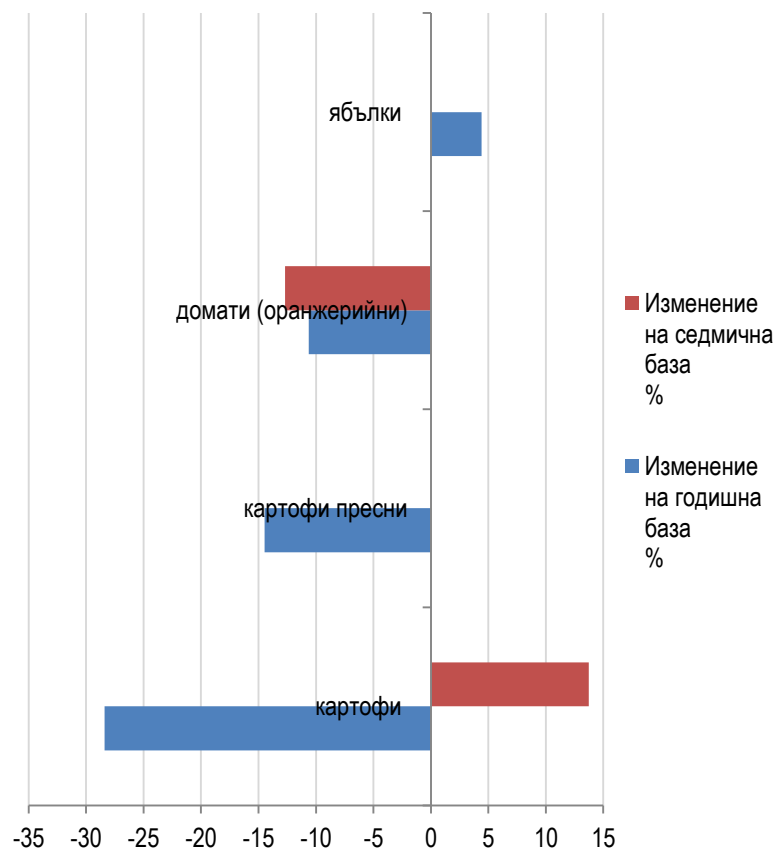
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 11.05.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./кг

	12.05.2017	04.05.2018	11.05.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,81	0,51	0,58	-28,4	13,7
картофи пресни	1,45	*	1,24	-14,5	-
домати (внос)	*		*	-	-
домати (оранжерийни)	2,54	2,60	2,27	-10,6	-12,7
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен)	*	*	*	-	-
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,36	1,42	1,42	4,4	0,0
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 11.05.2018 г.**

4 Приложение – справки за засети площи и проведени мероприятия на основни зърнени и маслодайни култури по области

Проведени мероприятия при есенници

култура: ПШЕНИЦА

Област	Засети площи <i>/дка/</i>	Пропадна- ли площи <i>/дка/</i>	Площи подхране- ни с азотни мин. торове <i>/дка/</i>	Площи третиращи с херби- циди <i>/дка/</i>
1	2	3	4	5
Благоевград	26739		26512	13150
Бургас	689001		677816	595239
Варна	630384		600994	579152
Велико Търново	581615	0	577815	552635
Видин	362320	595	323500	285600
Враца	573298.15		570598.15	552198
Габрово	38890		36100	31300
Добрич	1221971	0	1221971	1221971
Кърджали	4000		4000	
Кюстендил	62357		62157	46400
Ловеч	181503		140893	3400
Монтана	427288		427288	427288
Пазарджик	140320		136520	49800
Перник	153170		147670	107850
Плевен	878400	0	855248	577791
Пловдив	513420	0	484330	409310
Разград	470403		470403	470403
Русе	588578		582737	436675
Силистра	453877	0	453787	453877
Сливен	412300		408500	390200
Смолян	1000		1000	
София-град	67022		48750	
София	207216		171397	45900
Стара Загора	601854	0	585354	552434
Търговище	376624		372900	375654
Хасково	518727		392727	295147
Шумен	512657		512657	512657
Ямбол	719062		644960	413895
ОБЩО	11413996.2	595	10938584.2	9399926

култура: ЕЧЕМИК

Област	Засети площи /дка/	Пропадна- ли площи /дка/	Площи подхране- ни с азотни мин. торове /дка/	Площи третиращи с херби- циди /дка/
1	2	3	4	5
Благоевград	1520		1420	800
Бургас	121221		120771	106940
Варна	48245		46075	44643
Велико Търново	55955		55885	54765
Видин	24348	0	21230	17800
Враца	21393		21233	21233
Габрово	8270		8000	0
Добрич	18664		18664	18664
Кърджали	850		850	
Кюстендил	9757		9757	7817
Ловеч	18195		18195	2300
Монтана	35805		35805	35805
Пазарджик	23830		21830	9920
Перник	6910		6910	6600
Плевен	125712	0	122874	96672
Пловдив	34550	0	30405	26550
Разград	37086		37086	37086
Русе	41754		41754	31044
Силистра	38620		38620	38620
Сливен	83300		74200	72400
Смолян	150		150	
София-град	14603		10600	
София	15195		5090	700
Стара Загора	78259	0	77459	73853
Търговище	38213		37840	36840
Хасково	77528		76868	62878
Шумен	73519	106	73413	73413
Ямбол	103106		91150	75910
ОБЩО	1156558	106	1104134	953253

култура: ЗИМНА МАСЛОДАЙНА РАПИЦА

Област	Засети площи /дка/	Пропадна- ли площи /дка/	Площи подхране- ни с азотни мин. торове /дка/	Площи третиращи с херби- циди /дка/
1	2	3	4	5
Благоевград	4210		3760	
Бургас	238307		237037	217667
Варна	117089	2784.3	79550	50218
Велико Търново	87987		87687	62747
Видин	38155		37405	37405
Враца	66672		66672	42593
Габрово	6320		0	0
Добрич	171260	394	170866	170866
Кърджали				
Кюстендил	7868		7488	5938
Ловеч	28060		12050	3700
Монтана	55541		55541	55541
Пазарджик	12080	0	12080	
Перник	16590		12450	9850
Плевен	151721		129420	63120
Пловдив	46529	0	45480	32300
Разград	122365	2094	120271	120271
Русе	99139		79723	49260
Силистра	95061		95061	95061
Сливен	30300		19600	10000
Смолян				
София-град	7610			
София	14502		5120	3720
Стара Загора	74762	0	74762	58300
Търговище	53631		53631	49280
Хасково	88248		84248	23048
Шумен	77922	132	77790	77790
Ямбол	145602		122824	92930
ОБЩО	1857531	5404.3	1690516	1331605

Засети площи с пролетници и проведени мероприятия

култура: Маслодаен слънчоглед

Област	Пред-сеитбена подготовка /дка/	Засети площи /дка/	Наторени площи /дка/			Площи третираны с хербициди /дка/
			N	P	K	
1	2	3	4	5	6	7
Благоевград	300	300				
Бургас	254850	252350	63850	19000	19000	22000
Варна	406949	406262	282229	166950		51200
Велико Търново	396298	396298	339975	221171	221171	240196
Видин	204320	204320	193320			193920
Враца	396793	393913	191343	166343	201343	281763
Габрово	33000	29000	8000	0	0	0
Добрич	691968	691968	344968			473668
Кърджали	700	700	300			
Кюстендил	10870	8860	250	250	250	
Ловеч	128377	128377	101118	211863	101118	20905
Монтана	347230	338433	338433	96730		321881
Пазарджик	52840	33900				
Перник	64110	59680	12100	12100	22900	7200
Плевен	623468	619468	402841	475941	402841	127000
Пловдив	261847	259717	147177	116077	116077	103800
Разград	274990	274990	274990			89680
Русе	376150.5	376150	323398.5	168444	168444	81169
Силистра	336792	331792	307792	307792	307792	307792
Сливен	151700	147950	96900	52500	50300	94400
Смолян						
София-град	7841	2752	1955			
София	39555	37815				
Стара Загора	411751	394154	366851	94600	50000	25900
Търговище	250645	249914	250645			30400
Хасково	311067	259730	59537	25300	8300	15300
Шумен	341197	340459	326434	320034	221137	340527
Ямбол	195350	195350				
ОБЩО	6570959	6434602	4434407	2455095	1890673	2828701

култура: Царевица - зърно

Област	Пред-сеитбена подготовка /дка/	Засети площи /дка/	Наторени площи /дка/			Площи третираны с хербициди /дка/
			N	P	K	
1	2	3	4	5	6	7
Благоевград	1080	1080				460
Бургас	15771	14658	8224	3000	3000	7774
Варна	127378	125094	97004	52000	500	18640
Велико Търново	339777	338510	292027	183717	138817	166299
Видин	72480	72480	66700			66700
Враца	316877	315889	223162	198162	198162	226650
Габрово	22000	20910	5200	0	0	0
Добрич	998070	998070	553370			797470
Кърджали	350	250	250			
Кюстендил	2990	1590	150	150	150	150
Ловеч	79990	79990	71852	71852	71852	15837
Монтана	195000	181039	180939	2500		172218
Пазарджик	4980	2080				
Перник	6920	6414				
Плевен	600123	590384	225852	303952	225852	121200
Пловдив	44740	40070	13900	11900	11900	14430
Разград	157965	157965	154760			38640
Русе	256874	253859	225059	126194	125674	46953
Силистра	288215	285715	267715	267715	267715	267715
Сливен	35600	32300	12800	7600	7800	7800
Смолян	240	240	240			
София-град	4476	2746	2400			
София	9071	6721				
Стара Загора	33140	32940	32090	9200		2320
Търговище	93573	89060	93573			
Хасково	11657	10960	8287	520	520	520
Шумен	162257	158672	151163	51400	41500	82363
Ямбол	720	720				
ОБЩО	3882314	3820406	2686717	1289862	1093442	2054139